

VOORWOORD

Het boek *Tussen polarisatie en paars*, dat u zojuist hebt opengeslagen, geeft een historische achtergrond van 'paars': het gaat in op de verhouding tussen de beide polen blauw en rood, tussen liberalen en sociaal-democraten in Nederland, gedurende de afgelopen eeuw. Tien jaar voor de totstandkoming van het paarse kabinet wees toenmalig PvdA-leider Den Uyl, die de mogelijkheid van een PvdA-VVD-coalitie niet wilde uitsluiten, in de bundel *Illusie of monsterverbond* (Dieren en Amsterdam, 1984) nog op de barrière van de 'grote historische en ideologische verschillen tussen VVD en PvdA'. Lezing van *Tussen polarisatie en paars* zal duidelijk maken in hoeverre die verschillen in het verleden onoverbrugbaar waren, en wat voor 'bagage' VVD en PvdA hebben moeten achterlaten om in het kabinet-Kok te kunnen stappen.

Met dit boek gooit de prof. mr. B.M. Teldersstichting, het wetenschappelijk bureau ten behoeve van de VVD, een nieuwe schep kennis in het grote gat dat de geschiedschrijving van het Nederlandse liberalisme nog altijd vormt. De afgelopen jaren heeft de Teldersstichting met publikaties als *De geschiedschrijving van het politieke liberalisme, 40 jaar Vrij en Verenigd*, *Van Thorbecke tot Telders* en *Kopstukken van de VVD* al verwoed gewerkt aan het dichten van dit gat. Er zal nog veel werk moeten worden verzet aler deze leemte is gevuld, of voordat zelfs maar de achterstand die bestaat op de geschiedschrijving van de sociaal-democratie is ingehaald. Het voor u liggende boek vormt een belangrijke bijdrage tot onze kennis van de geschiedenis van het Nederlandse liberalisme en de sociaal-democratie.

Tussen polarisatie en paars is voortgevloeid uit een reeks artikelen die tussen 1991 en 1994 in het tijdschrift *Liberaal Reveil* zijn verschenen. Op initiatief van P.G.C. van Schie, wetenschappelijk medewerker van de Teldersstichting, is na de vorming van het paarse kabinet besloten deze reeks uit te bouwen tot een boek over de 100-jarige verhouding tussen liberalen en socialisten in Nederland. De in *Liberaal Reveil* verschenen artikelen zijn, variërend van enigszins tot aanzienlijk, aangepast om ze geschikt te maken voor *Tussen polarisatie en paars*. Daarnaast zijn enkele bijdragen speciaal voor dit boek geschreven. Het resultaat van deze samenwerking tussen de Teldersstichting en de Stichting Liberaal Reveil, is naar onze mening een aantrekkelijk, boeiend en vlot leesbaar boek geworden. Het Curatorium van de Teldersstichting wil graag zijn dank uitspreken aan het bestuur van de Stichting Liberaal Reveil voor de bereidheid de in *Liberaal Reveil* verschenen artikelen voor overname en

bewerking ter beschikking te stellen.

Tevens dankt het Curatorium de redacteur en de overige auteurs voor de door hen verrichte inspanningen, en mevrouw E. Bottinga-Lindhout voor de administratieve en technische ondersteuning die zij heeft verleend.

Het Curatorium van de Prof.Mr. B.M. Teldersstichting
Mr.drs. H. Langman